

ZAPISNIK

sa 28. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, održane 26. marta 2014. godine

Sjednica je počela u 11 sati i 30 minuta.

Sjednicom je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sledeći članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, Kemal Zoronjić, Ljerka Dragičević, dr Izet Bralić, dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora i u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine poslanik Nikola Gegaj, zamjena člana Odbora doc. dr Srđe Popovića.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici/ce: Snežana Jonica, mr Dritan Abazović, dr Novica Stanić i dr Radovan Asanović.

Sjednici je u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine prisustvovala pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava Blanka Radošević- Marović.

Sjednici su u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine prisustvovali: Šučko Baković, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Mersudin Gredić, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Tamara Milić, samostalna savjetnica u Ministarstvu prosvjete, dr Jovan Kojičić, savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore i sekretar Savjeta za zaštitu od diskriminacije, mr Siniša Bjeković, rukovodilac Centra za ljudska prava Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Barbara Rotovnik, savjetnica za vladavinu prava i evropske integracije u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Ivana Jovović, saradnica u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Ana Zec, saradnica u Kancelariji UNICEF-a u Crnoj Gori, Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava u NVO "Građanska alijansa" i Danilo Ajković, saradnik u NVO "Akcija za ljudska prava".

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE, koji je podnijela Vlada Crne Gore**
- 2. TEKUĆA PITANJA**

PRVA TAČKA- PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE, koji je podnijela Vlada Crne Gore

Pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava Blanka Radošević-Marović je podnijela uvodno obrazloženje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Saopštila je da se izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore pristupilo na osnovu Komentara i Preporuka

Evropske komisije, ECRI-ja i Venecijanske komisije, te domaće stručne javnosti, a koje su se odnosile na jačanje nezavisnosti, nadležnosti i kapaciteta institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kako bi se postigla što potpunija usklađenost sa evropskim standardima i što efikasnije pozicioniranje funkcije Zaštitnika kao Nacionalnog preventivnog mehanizma za prevenciju torture (NPM) u skladu sa Opcionim protokolom uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka (OPCAT). Saopštila je da je početkom prošle godine formirana Radna grupa sa respektabilnim sastavom u čijem sastavu su bili predstavnici dvije nevladine organizacije, “Građanska alijansa” i “Ekvista”, koje se bave pitanjima ljudskih prava i sloboda, dva zamjenika Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, predstavnici resornih ministarstava. Važnim je ocijenila činjenicu da su međunarodne organizacije imale svoje stalne predstavnike kao posmatrače u Radnoj grupi zaduženoj za izradu Nacrta zakona, kao i da je Nacrt zakona dostavljen predstavnicima međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori kako bi dali svoje predloge i sugestije. Istakla je da je Radna grupa utvrdila tekst Nacrta zakona koji je bio na javnoj raspravi i saopštila da su pažljivo analizirani svi predlozi i sugestije na Nacrt zakona i da je značajan broj prihvaćen. Naglasila je da je utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore koji će sigurno unaprijediti sistem zaštite ljudskih prava u Crnoj Gori. Podsjetila je da je Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 3. oktobra 2013. godine utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Takođe, saopštila je da je dok je bio u formi Nacrta u julu 2013. godine iz Generalnog direktorata za proširenje EU je upućen niz sugestija, a krajem novembra 2013. godine Generalni direktorat za vladavinu prava i ljudska prava Savjeta Evrope je dostavio komentare na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa pojedinim članovima Radne grupe za izradu Nacrta zakona je analiziralo sve dostavljene komentare i primjedbe i značajan broj primjedbi prihvatilo. Saopštila je da su putem amandmana spremni inkorporirati nove sugestije u cilju donošenja što kvalitetnijeg zakona. Istakla je da je Zakonodavni odbor dao saglasnost na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i da je ovaj Odbor podnio određeni broj amandmana sa kojima se predstavnik predlagača saglasio. Upoznala je učesnike sjednice sa ključnim sugestijama koje su dostavili Generalni direktorat za proširenje Evropske unije i Generalni direktorat za vladavinu prava i ljudska prava Savjeta Evrope. Preporuka je bila da se bliže urede uslovi za imenovanje Zaštitnika, zamjenika Zaštitnika, savjetnika, posebno u dijelu radnog iskustva koje se odnosi na oblast ljudskih prava. Takođe, potrebno je bliže urediti postupak izbora predloženih kandidata, što bi uključivalo konsultacije sa civilnim društvom i drugim specijalizovanim zainteresovanim stranama. Takođe je zahtijevano da postupak imenovanja Zaštitnika počne ranije, prihvaćen je Amandman Zakonodavnog odbora kojim je utvrđeno da postupak za imenovanje Zaštitnika počne najmanje 60 dana prije isteka mandata Zaštitnika. Imajući u vidu mišljenje Evropske komisije da se prilikom izbora Zaštitnika i zamjenika posebno vodi računa o kompetentnosti i stručnosti obavljanja ovih poslova predloženo je da se kao jedan od kriterijuma za imenovanje ovih lica poveća broj godina iskustva u oblasti ljudskih prava pa je za Zaštitnika predloženo da se poveća broj godina iskustva u oblasti ljudskih prava sa pet na sedam, a za zamjenika sa tri na pet. Jedna od preporuka se odnosila na funkcionalni imunitet Zaštitnika, uz proširenje istog i za zamjenika Zaštitnika i savjetnika Zaštitnika, uključujući i period nakon prestanka njihovog mandata. Pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava je naglasila da je određeni broj Amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne

Gore podnešen na sjednici Zakonodavnog odbora i da se predstavnik predlagača sa njima saglasio. Saopštila je da se predstavnik predlagača saglasio sa Amandmanom Zakonodavnog odbora kojim se definiše rok za početak postupka za imenovanje Zaštitnika.

Predstavnica predlagača je istakla da je Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore utvrđeno da će predsjednik/ca Crne Gore, predsjednik/ca Skupštine Crne Gore, predsjednik/ca i članovi/ce Vlade Crne Gore, predsjednik/ca opštine, gradonačelnik/ca Glavnog grada, gradonačelnik/ca Prijestonice i druge starješine organa primiti Zaštitnika/cu na njegov/njen zahtjev, bez odlaganja.

Navodeći da je Crna Gora ratifikovala Opcioni protokol uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka i prihvatila Konvenciju o zabrani svih oblika diskriminacije, istakla je da je radi ispunjenja obaveza koje proizilaze iz ovih dokumenata bilo neophodno izmijeniti važeći Zakon i stvoriti pretpostavke za efikasno obavljanje poslova prevencije torture i zaštite od diskriminacije, kao i da su precizirana rješenja koja se odnose na ove dvije funkcije Zaštitnika. Utvrđeno je da radi vršenja određenih poslova prevencije torture za koje su neophodna posebna specijalistička znanja Zaštitnik/ca obrazuje radno tijelo od stručnjaka iz odgovarajućih oblasti, a aktom o njegovom obrazovanju utvrđuju se zadaci i način rada tog tijela. Definisani su poslovi prevencije torture, a propisana su ovlašćenja Zaštitnika/ce, zamjenika/ce Zaštitnika/ce, kao i savjetnika/ce Zaštitnika i članova radnog tijela u vršenju poslova prevencije torture.

Pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava je istakla da su predložena rješenja koja se odnose na samostalnost i nezavisnost Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i odredbe koje se odnose na status Zaštitnika, zamjenika i zaposlenih u Službi Zaštitnika. Propisano je da Zaštitnik samostalno odlučuje o raspolaganju finansijskim sredstvima prema dinamici utvrđenoj u skladu sa Zakonom o budžetu. Takođe, propisano je da o zasnivanju radnog odnosa, pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u službi Zaštitnika odlučuje Zaštitnik i da nije potrebno da pribavi potvrde, odobrenja i saglasnosti drugih organa.

Predstavnica predlagača je izrazila spremnost da razmotri i prihvati amandmane koji budu pripremljeni na osnovu sugestija eksperata Evropske komisije i Generalnog direktorata za ljudska prava i vladavinu prava Savjeta Evrope. Saopštila je da se te sugestije odnose na potrebu da se prilikom izbora Zaštitnika i zamjenika posebno vodi računa o kompetentnosti i stručnosti za obavljanje poslova, pa se predlaže i povećanje broja godina iskustva u oblasti ljudskih prava. Sugestija eksperata je i da se obezbijedi trajna zaštita lica zaposlenih u instituciji Zaštitnika od bilo kakvih sankcija ili štetnih posledica koje bi eventualno mogli trpjeti zbog iznijetih mišljenja i preporuka odnosno postupanja u skladu sa svojim ovlašćenjima propisanim Zakonom.

Tokom rasprave poslanici dr Izet Bralić, Husnija Šabović i Kemal Zoronjić su istakli da bi trebalo više pažnje posvetiti rješavanju problema regionalne diskriminacije, odnosno nejednakih uslova u svim oblastima života građana Crne Gore u sjevernom, centralnom i južnom dijelu Crne Gore. Mišljenja su da te probleme treba rješavati putem odgovarajućih zakonskih propisa ili drugih dokumenata, kao i da je važna saradnja svih nadležnih organa u Crnoj Gori. Savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore i sekretar Savjeta za diskriminaciju dr Jovan Kojičić je istakao da u teoriji ne postoji termin regionalna diskriminacija, kao i da ne može da se dovede u vezu koncept regionalnog razvoja i pojma diskriminacije u smislu Zakona o zabrani diskriminacije.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je saopštio da institucija Zaštitnika takođe ima određene primjedbe na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, ali se nada da će predstavnik predlagača i

poslanici na sjednici Odbora na kojoj budu razmatrani amandmani, iste uvažiti kako bi se poboljšao tekst Predloga zakona. Navodeći da predložene izmjene i dopune zakona predstavljaju poboljšanje u odnosu na važeći Zakon, ocijenio je da se još uvijek nije dostigao tekst Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda iz 2003. godine. Smatra da treba uvesti normu kojom će se utvrditi mogućnost razrješenja Zaštitnika/ce i Zamjenika/ce zbog nestručnog ili nesavjesnog rada i vršenja funkcije, što je bilo sadržano u Zakonu o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda iz 2003. godine. Mišljenja je da se njenim uvođenjem ne narušava samostalnost i nezavisnost institucije, a jača se odgovornost u vršenju funkcije.

Rasprava o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore je ukazala da će biti prostora za amandmansko djelovanje pa će Odbor za ljudska prava i slobode na nekoj od narednih sjednica, kao matični odbor, razmotriti najavljene amandmane na Predlog zakona kada budu u skupštinskoj proceduri, u cilju poboljšanja postojećeg teksta Predloga zakona.

Na kraju rasprave, Odbor za ljudska prava i slobode je na osnovu čl. 69 i 137 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 28. sjednice, održane 26. marta 2014. godine podnosi Skupštini

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na 28. sjednici, održanoj 26. marta 2014. godine razmotrio je PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE.

Predstavnica predlagača, pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava Blanka Radošević-Marović je saopštila da se izmjenama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore pristupilo na osnovu Komentara i Preporuka Evropske komisije, ECRI-ja i Venecijanske komisije, te domaće stručne javnosti, a koje su se odnosile na jačanje nezavisnosti, nadležnosti i kapaciteta institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kako bi se postigla što potpunija usklađenost sa evropskim standardima i što efikasnije pozicioniranje funkcije Zaštitnika kao Nacionalnog preventivnog mehanizma za prevenciju torture (NPM) u skladu sa Opcionim protokolom uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka (OPCAT).

Važna činjenica je da su međunarodne organizacije imale svoje stalne predstavnike kao posmatrače u Radnoj grupi zaduženoj za izradu Nacrta zakona, kao i da je Nacrt zakona prethodno dostavljen predstavnicima međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori kako bi dali svoje predloge i sugestije. Tekst Nacrta zakona je bio na javnoj raspravi, a članovi Radne grupe su pažljivo analizirali prispjele predloge i sugestije čiji je značajan broj prihvaćen.

Na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore na sjednici Zakonodavnog odbora podnešen je određeni broj Amandmana sa kojima se predstavnik predlagača saglasio.

Po riječima predstavnice predlagača:

- Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore utvrđeno je da će predsjednik/ca Crne Gore, predsjednik/ca Skupštine Crne

Gore, predsjednik/ca i članovi/ce Vlade Crne Gore, predsjednik/ca opštine, gradonačelnik/ca Glavnog grada, gradonačelnik/ca Prijestonice i druge starješine organa primiti Zaštitnika/cu na njegov/njen zahtjev, bez odlaganja.

- Crna Gora je ratifikovala Opcioni protokol uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka i prihvatila Konvenciju o zabrani svih oblika diskriminacije, pa je radi ispunjenja obaveza koje proizilaze iz ovih dokumenata bilo neophodno izmijeniti važeći Zakon i stvoriti pretpostavke za efikasno obavljanje poslova prevencije torture i zaštite od diskriminacije, kao i da su precizirana rješenja koja se odnose na ove dvije funkcije Zaštitnika.

- utvrđeno je da radi vršenja određenih poslova prevencije torture za koje su neophodna posebna specijalistička znanja Zaštitnik/ca obrazuje radno tijelo od stručnjaka iz odgovarajućih oblasti, a aktom o njegovom obrazovanju utvrđuju se zadaci i način rada tog tijela. Definisani su poslovi prevencije torture, a propisana su ovlašćenja Zaštitnika/ce, zamjenika/ce Zaštitnika/ce, kao i savjetnika/ce Zaštitnika i članova radnog tijela u vršenju poslova prevencije torture.

- predloženim rješenjima koja se odnose na samostalnost i nezavisnost Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i odredbama koje se odnose na status Zaštitnika, zamjenika i zaposlenih u Službi Zaštitnika, propisano je da Zaštitnik samostalno odlučuje o raspolaganju finansijskim sredstvima prema dinamici utvrđenoj u skladu sa Zakonom o budžetu, kao i da o zasnivanju radnog odnosa, pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u službi Zaštitnika odlučuje Zaštitnik i da nije potrebno da pribavi potvrde, odobrenja i saglasnosti drugih organa.

Predstavnica predlagača je izrazila spremnost za razmatranje i prihvatanje amandmana koji budu pripremljeni na osnovu sugestija eksperata Evropske komisije i Generalnog direktorata za ljudska prava i vladavinu prava Savjeta Evrope. Saopštila je da se te sugestije odnose na potrebu da se prilikom izbora Zaštitnika i zamjenika posebno vodi računa o kompetentnosti i stručnosti za obavljanje poslova, pa se predlaže i povećanje broja godina iskustva u oblasti ljudskih prava. Sugestija eksperata je i da se obezbijedi trajna zaštita lica zaposlenih u instituciji Zaštitnika od bilo kakvih sankcija ili štetnih posledica koje bi eventualno mogli trpjeti zbog iznijetih mišljenja i preporuka odnosno postupanja u skladu sa svojim ovlašćenjima propisanim Zakonom.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je na sjednici Odbora saopštio da institucija Zaštitnika takođe ima određene primjedbe na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i da se nada da će predstavnik predlagača i poslanici na sjednici Odbora na kojoj budu razmatrani amandmani, iste uvažiti kako bi se poboljšao tekst Predloga zakona. Navodeći da predložene izmjene i dopune zakona predstavljaju poboljšanje u odnosu na važeći Zakon, ocijenio je da se još uvijek nije dostigao kvalitet teksta Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda iz 2003. godine. Smatra da treba uvesti normu kojom će se utvrditi mogućnost razrješenja Zaštitnika/ce i Zamjenika/ce zbog nestručnog ili nesavjesnog rada i vršenja funkcije, što je bilo sadržano u Zakonu o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda iz 2003. godine. Mišljenja je da se njenim uvođenjem ne narušava samostalnost i nezavisnost institucije, a jača se odgovornost u vršenju funkcije.

Rasprava o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore na sjednici Odbora otvorila je prostor za amandmansko djelovanje, koje će Odbor za ljudska prava i slobode, nakon njihovog podnošenja, razmotiti na nekoj od narednih sjednica.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i šire rasprave Odbor za ljudska prava i slobode je jednoglasno (šest glasova “za”) podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i predlaže Skupštini da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je predsjednik Odbora, poslanik dr Halil Duković.

TEKUĆA PITANJA- U okviru ove tačke dnevnog reda poslanici nijesu imali predloge i teme o kojima bi se vodila rasprava.

Sjednica je završena u 13 sati.

ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković